

Rapport

Klacht

Verzoekers klagen over het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) van Bureau Jeugdzorg Noord-Brabant omdat het AMK:

- ten onrechte de melding van het plaatselijke scenarioteam van 15 juni 2007 over het feit dat hun negenjarige dochter op school was lastig gevallen door een zeventienjarige jongen als een melding van kindermishandeling heeft opgevat en als zodanig in behandeling heeft genomen;
- daarbij geen onderzoek heeft ingesteld naar de betrokken jongen, maar wel naar de situatie van hun dochter en haar familieomstandigheden;
- hen pas na afronding van het onderzoek op 9 augustus 2007 op de hoogte heeft gesteld van deze melding en het ingestelde onderzoek;
- hen op 9 augustus 2007 een standaardbrief met verwijzing naar de algemene folder heeft gestuurd, hetgeen de indruk wekte dat verzoekers zelf bij het misbruik betrokken zouden zijn;
- zonder hun toestemming de gegevens over hun dochter als slachtoffer van misbruik heeft opgenomen in hun dossier;
- zonder hun toestemming bij de GGZ heeft geïnformeerd naar de behandeling van hun dochter.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoekers hebben een dochter die in 2007 vanwege een behandeling in een instelling voor kinder- en jeugdpsychiatrie, tijdelijk onderwijs genoot in een kliniekschool. Zij was toen negen jaar oud. In juni 2007 werd zij op school lastig gevallen door een medeleerling, een jongen van zeventien, waarbij die had geprobeerd haar te zoenen. Het meisje had geschokt op deze gebeurtenis gereageerd. Verzoekster had meteen nadat zij haar dochter hierover had gesproken, contact met school opgenomen om hen te laten weten dat de jongen in kwestie in haar ogen een veiligheidsrisico opleverde. Zij meende dat de school deze zaak zou moeten behandelen. De school had vervolgens contact opgenomen met de afdeling jeugd en zeden van de politie, waar het voorval was behandeld als een melding. Daarmee was de zaak voor verzoekers voldoende afgedaan.

2. Twee maanden later, op 10 augustus 2007 ontvingen verzoekers een brief van het AMK met de mededeling dat er door de politie zorgen waren gemeld over hun kind, maar dat was gebleken dat de GGZ al betrokken was bij de hulpverlening aan hun gezin, zodat er in

overleg met de GGZ besloten was om geen nader onderzoek in te stellen. Tenslotte werd vermeld dat de gegevens van verzoekers waren opgenomen in het AMK bestand. Verzoekers waren geschrokken van deze brief en namen die dag telefonisch contact op met het AMK. Door het telefoongesprek werd hen duidelijk dat de AMK-melding het incident betrof dat zich in juni 2007 op school had voorgedaan.

3. Na de ontvangst van de brief van het AMK verzochten verzoekers het AMK om inzage in hun dossier, vernietiging van het dossier en om rectificatie naar derden (voorzover die geïnformeerd waren over de melding). Daarop liet het AMK weten dat verzoekers dochter door de politie aan het AMK was gemeld als slachtoffer van kindermishandeling ter bespreking in het scenarioteam, een overleg tussen verschillende hulpverlenende instanties. Het doel was om na te gaan of er hulpverlening noodzakelijk was en zo ja welke. In het geval van verzoekers dochter werd in het overleg geconcludeerd dat er adequaat werd gehandeld door de ouders. Daarom zouden geen verdere stappen ondernomen worden en zou het dossier van de melding vernietigd worden. Het belang van het kind was immers niet gediend bij het bewaren van de gegevens.

4. Op 21 augustus 2007 dienden verzoekers een klacht in bij de klachtencommissie van Bureau Jeugdzorg Noord Brabant. Zij klaagden erover dat het AMK de Wet op de Jeugdzorg en de Wet Bescherming Persoonsgegevens had geschonden door hun persoonsgegevens te verwerken en de melding te registreren in hun bestand. In de klachtbrief verzochten verzoekers wederom om de registratie van de melding ongedaan te maken en te rectificeren naar derden. Verzoekers spraken met de klachtencommissie af dat het AMK het dossier pas na de hoorzitting zou vernietigen. Zelf beschikten zij inmiddels over een kopie van het dossier.

5. In het kader van de behandeling van de klacht door de klachtencommissie vond een hoorzitting plaats en werden twee deskundigen om advies gevraagd. Bij uitspraak van 28 november 2007 beoordeelde de klachtencommissie een deel van de klachten van verzoekers gegrond. De klachtencommissie constateerde onder meer dat er een verschil in visie bestond over het begrip "kindermishandeling" in de Wet op de Jeugdzorg en concludeerde dat de melding van de politie nooit als kindermishandeling had mogen worden opgevat nu het een door een medeleerling jegens de dochter van verzoekers gepleegd feit betrof. Op dit punt achtte de klachtencommissie de klacht gegrond. Dit oordeel bracht met zich mee dat de commissie ook de registratie van de melding onjuist achtte. De klachtencommissie gaf Bureau Jeugdzorg twee aanbevelingen; één op het punt van de registratie van de melding en één over het informeren van de ouders over een melding.

6. Bij brief van 25 februari 2008 liet de directeur van Bureau Jeugdzorg haar reactie op de uitspraak van de klachtencommissie aan verzoekers weten. In haar reactie week zij af van het oordeel van de klachtencommissie en baseerde zich daarbij op het oordeel van de andere eveneens door de klachtencommissie geraadpleegde deskundige. Zij

concludeerde dat er wel sprake was geweest van een geval van kindermishandeling zodat het te verdedigen viel dat het AMK was ingeschakeld om zorg te dragen voor een juiste hulpverlening aan het meisje. Daarmee achtte zij ook de klacht over de registratie van de melding niet gegrond. De klacht was volgens de directeur aanleiding nog eens intern stil te staan bij dit soort meldingen en het beleid zo nodig aan te scherpen.

7. Bij brief van 4 en 27 februari 2008 lieten verzoekers de Nationale ombudsman weten dat zij het niet eens waren met de reactie van Bureau Jeugdzorg op de klacht. Op 10 december 2008 gaven zij een mondelinge toelichting op hun klacht. Bij brief van 11 februari 2009 werd de klacht door de Nationale ombudsman aan Bureau Jeugdzorg voorgelegd. Als bijlage werd een kopie van het door verzoekers aan de Nationale ombudsman verstrekte dossier meegezonden. De directeur van Bureau Jeugdzorg liet in haar reactie van 9 april 2009 weten dat het dossier van het AMK destijds op verzoek van verzoekers was vernietigd en dat zij daardoor niet meer in staat was om inhoudelijk op de klacht te reageren. Het was immers niet na te gaan of verzoekers het volledige dossier aan de Nationale ombudsman hadden verstrekt. Wel reageerde de directeur op de vragen van de Nationale ombudsman. Zij liet weten dat het beleid inzake seksueel misbruik tussen minderjarigen was aangepast. De aanbevelingen van de klachtencommissie op het punt van registratie en informatieverstrekking aan de ouders hadden niet tot een aanpassing van het beleid geleid.

8. Ondanks het feit dat het originele dossier van het AMK bij de start van het onderzoek van de Nationale ombudsman reeds was vernietigd, achtte de Nationale ombudsman het mogelijk om de klacht te onderzoeken. De stukken die verzoekers in het kader van hun klacht aan de Nationale ombudsman hadden verstrekt gaven voldoende inzicht in wat zich had voorgedaan (zie voor de stukken onder "Informatieoverzicht").

I. Ten aanzien van het in behandeling nemen van de melding door het AMK

Bevindingen

1. In de regio waar deze zaak speelde, bestond een scenarioteam. Dit was een overleg van de politie, Raad voor de Kinderbescherming, GGZ, MEE, AMK, en Bureau Jeugdzorg, onder voorzitterschap van een medewerker van het AMK waar gesproken werd over meldingen van seksueel misbruik en andere meldingen van kindermishandeling. Elke instantie keek eerst op basis van de geboortedatum en later op de voornaam in hun eigen gegevens of er iets bekend was van het kind. Men werkte op anonieme basis; alleen het AMK wist over wie het ging. De aantekeningen werden door het AMK gemaakt. Na afloop werden de agenda's vernietigd. Dit overleg had geen status. Deelnemers zaten er op basis van hun deskundigheid. Doel was om meldingen van kindermishandeling met elkaar te bespreken en om er voor te zorgen dat zo nodig hulpverlening aan slachtoffer of diens gezin en/of dader werd opgestart.

2. De melding van de politie over het incident op school werd besproken in dit overleg. Daarin werd besproken dat de school het incident bij de politie had gemeld omdat ouders dat wilden. Bij de melding had de school medegedeeld welke maatregelen er inmiddels waren ondernomen ten aanzien van de begeleiding van de dader. Ook hadden zij laten weten dat er maatregelen waren getroffen om de veiligheid van de kinderen jegens de dader te waarborgen. De politie meende dat het meer om een "mechanische melding" van school ging omdat ouders dat nu eenmaal wilden. Maar volgens de politie zou wellicht nog kunnen worden nagegaan of er voldoende hulp was voor het kind en haar ouders. Tijdens het overleg kwam naar voren dat de GGZ al betrokken was bij de hulpverlening aan het kind en de ouders. Daarom was het niet nodig dat het AMK verder onderzoek instelde en kon het AMK volstaan met een afsluitende brief aan de ouders.

3. Verzoekers klagen erover dat de melding van de politie als melding van kindermishandeling was opgevat en vervolgens door het AMK was behandeld. Kindermishandeling wordt omschreven als "elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of vrijwilligheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel". Volgens verzoekers was er in het geval van het incident op school geen sprake van kindermishandeling omdat de dader een medeleerling van hun dochter was.

4. De klachtencommissie kwam op grond van het advies van Prof. mr. P. Vlaardingebroek, hoogleraar Familie- en Jeugdrecht aan de Universiteit te Tilburg tot de conclusie dat verzoekers klacht op dit punt gegrond was, nu het AMK de melding van de politie ten onrecht als kindermishandeling had aangemerkt. In het advies merkte professor Vlaardingebroek op dat een voorval op school waarbij de ene leerling een andere leerling lastig viel, niet als kindermishandeling kon worden aangemerkt. De directeur van Bureau Jeugdzorg achtte de klacht daarentegen op dit punt niet gegrond. Zij concludeerde dat het AMK in deze zaak een wezenlijke taak en functie had. Zij volgde het advies van Prof. dr. J. Hermanns die van mening was dat gezien het grote leeftijdsverschil tussen de dader en het slachtoffer er sprake was van een zekere mate van overwicht en dus van afhankelijkheid. Om die reden kon het voorval op school als een geval van kindermishandeling worden beschouwd. Verzoekers waren als ouders nooit als "kindermishandelaars" beschouwd.

5. In het kader van dit onderzoek gaf de directeur van Bureau Jeugdzorg aan dat het beleid inzake seksueel misbruik tussen minderjarigen in zoverre was aangepast dat de AMK's meer stil staan bij de meerwaarde van deze registratie en dat ook sneller aan de betrokkenen (ouders en kinderen) laten weten.

Beoordeling

6. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen. Dit brengt met zich mee dat medewerkers in de jeugdzorg met tact omgaan met kinderen en ouders en niet onnodig inbreuk maken op de privacy van een gezin.

7. In deze kwestie is de vraag of de politie dit voorval bij het AMK had moeten melden niet aan de orde. De vraag die voorligt is hoe het AMK op deze melding had dienen te reageren. Het beeld dat de buitenwereld van het AMK heeft, is dat het AMK optreedt in gevallen dat er een vermoeden bestaat dat ouders of anderen die met de zorg van een kind zijn belast zich schuldig maken aan kindermishandeling. Daarmee heeft het contact vanuit het AMK met ouders direct een lading. Het verbaast dan ook niet dat verzoekers, als ouders, werden overvallen door de bemoeienis van het AMK met het voorval op school.

8. Los van de discussie over de definitie van kindermishandeling is bemoeienis van het AMK gerechtvaardigd als er zorgen over het kind bestaan; het kind klem zit en bedreigd wordt in zijn of haar ontwikkeling. Nu in het geval van verzoekers kind geen sprake was van een voortdurende onveilige situatie zou de zorg er nog uit kunnen bestaan dat het kind door dit voorval zo geraakt was dat zij hulp nodig had en dat ouders dit niet konden realiseren. Het was in dit geval beter geweest als het AMK zich terughoudend had opgesteld en de politie geadviseerd had om eerst zelf contact met ouders op te nemen om na te gaan of hun dochter behoefte had aan hulp en zo ja of die hulp voor haar beschikbaar was. Door de melding op te pakken en te bespreken in het scenarioteam en dit als AMK terug te koppelen aan verzoekers heeft het AMK veel onrust bij verzoekers teweeg gebracht.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van het onderzoek door het AMK naar hun dochter

Bevindingen

1. In het kader van het onderzoek werd navraag gedaan bij de GGZ. Verzoekers klagen erover dat dit zonder hun toestemming is gebeurd. Verzoekers ontvingen pas na bespreking van de kwestie in het scenarioteam bericht over de afdoening van de melding van de politie. Zij wisten niet eens dat er sprake was geweest van een melding van het voorval van de politie bij het AMK. Zij hadden de houding van het AMK als paternalistisch ervaren: zij waren zelf wel in staat hulpverlening voor hun dochter te organiseren als daaraan behoefte bestond. Daarnaast klagen zij erover dat er geen onderzoek was ingesteld naar de dader maar wel naar hun dochter en henzelf. De politie had al van de school vernomen dat er hulp en begeleiding voor de dader beschikbaar was.

Beoordeling

2. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen. Voor medewerkers in de jeugdzorg geldt dat ouders zo mogelijk actief worden betrokken bij de hulp aan hun kind.

3. In een situatie van kindermishandeling buiten gezins- en familieverband richt het AMK zich vooral op het bieden van advies en consultatie aan ouders. Bovendien is het gebruikelijk dat het onderzoek van het AMK start met het contact leggen met het kind en/of de ouders. Deze werkwijze staat beschreven in het Protocol van handelen van het Advies en Meldpunt Kindermishandeling. Nu er in deze kwestie geen sprake was van een vermoeden van kindermishandeling door de ouders had het voor de hand gelegen de ouders direct te betrekken bij de vraag of er voldoende hulp beschikbaar was voor hun dochter. De ouders hadden op dat moment zelf informatie kunnen verstrekken over de situatie na het incident en over mogelijke hulpverlening aan hun dochter. Indien nodig had de zaak daarna nog in het scenarioteam besproken kunnen worden. Zo had verzoekers het gevoel dat het onderzoek achter hun rug om plaats vond kunnen worden bespaard.

De Nationale ombudsman acht de gang van zaken op dit punt niet juist.

Op dit punt is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

4. De Nationale ombudsman merkt nog het volgende op. Het AMK stelde geen onderzoek naar de dader in. Nu de melding van de politie was bedoeld om na te gaan of hulpverlening aan verzoekers dochter beschikbaar was, acht de Nationale ombudsman het begrijpelijk dat het onderzoek van het AMK zich op deze vraag richtte en niet op de dader. Bovendien was er al informatie beschikbaar welke stappen ten aanzien van de dader waren genomen om hem te begeleiden en te voorkomen dat zich nog eens een dergelijk incident op school zou kunnen voordoen. Als er contact met verzoekers was geweest bij aanvang van het onderzoek dan had ook dit besproken en toegelicht kunnen worden.

III. Ten aanzien van de informatieverstrekking aan verzoekers

Bevindingen

1. De terugkoppeling van de bespreking binnen het scenarioteam van de melding van 15 juni 2007 vond plaats bij brief van 9 augustus 2007. Bij de brief was de folder van het AMK bijgesloten. Deze folder is gericht op kindermishandeling binnen het gezin (zie Achtergrond, onder 1.) De brief van 9 augustus 2007 was een standaardbrief. De brief en de folder tezamen hadden bij verzoekers de indruk gewekt dat er vermoedens waren dat zij zich als ouders schuldig maakten aan kindermishandeling.

Beoordeling

2. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat overheidsinstanties burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

3. Terwijl de gezinssituatie geen onderwerp was van melding bij het AMK, had de brief van 9 augustus 2007 met de folder een andere indruk gewekt. De Nationale ombudsman acht de inhoud van de informatie op dit punt niet juist. In een situatie waar het om kindermishandeling buiten het gezin gaat kan niet worden volstaan met de standaardbrief en de standaardfolder. Door er in de brief uitdrukkelijk op te wijzen dat er geen vermoeden bestaat van kindermishandeling door de ouders kan het AMK onnodige spanning bij de ouders voorkomen. Dit geeft de Nationale ombudsman aanleiding tot het doen van een aanbeveling.

Op het punt van de informatieverstrekking is de gedraging niet behoorlijk.

IV. Ten aanzien van de registratie

Bevindingen

1. Nu duidelijk was dat datgene wat hun dochter was overkomen niet viel onder het takenpakket van het AMK was volgens verzoekers artikel 53, lid 2 van Wet op de Jeugdzorg (zie Achtergrond, onder 2.) geschonden. Immers volgens dit artikel was verwerking van persoonsgegevens, zonder toestemming, alleen maar toegelaten, indien uit de melding een vermoeden van kindermishandeling kon worden afgeleid. Uit de melding met betrekking tot hun dochter kon deze conclusie niet worden getrokken.

2. In de brief van 9 augustus 2007 stond dat verzoekers gegevens waren opgenomen in het bestand van het AMK. In de bijgesloten folder staat dat het AMK wettelijk verplicht is het dossier over het gezin tien jaar te bewaren of in elk geval tot het jongste kind achttien jaar wordt. Na hun verzoek om vernietiging van de gegevens liet het AMK verzoekers bij brief van 14 augustus 2007 weten dat tot vernietiging van het dossier zou worden overgegaan nu het belang van hun kind niet gediend was bij bewaring van de gegevens.

3. Na een melding wordt altijd een dossier door het AMK aangemaakt, de casus geregistreerd en gekeken of er eerder een melding is gedaan met betrekking tot het kind. Het AMK geeft aan dat een melding bij binnenkomst geregistreerd wordt om te voorkomen dat een zaak blijft "zweven".

De klachtencommissie deed naar aanleiding van deze zaak de aanbeveling aan Bureau Jeugdzorg om bij bespreking van een melding in het scenarioteam niet direct over te gaan tot registratie van de melding maar dit pas te doen als er in het overleg was vastgesteld dat

er daadwerkelijk sprake was van kindermishandeling. De directeur van Bureau Jeugdzorg achtte de aanbeveling niet toepasselijk omdat zij ervan uitging dat het AMK de zaak terecht had geregistreerd omdat er wel sprake was van een geval van kindermishandeling. Zij wees erop dat er de mogelijkheid bestond om een verzoek tot vernietiging van het dossier in te dienen.

In het dossier stonden de ouders overigens niet als pleger van het feit geregistreerd.

Beoordeling

4. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat overheidsinstanties burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

5. De Nationale ombudsman beoordeelde reeds (zie hiervóór onder I. 8.) de aanpak van deze zaak door het AMK door middel van bespreking in het scenarioteam onjuist. Omdat echter in deze zaak registratie heeft plaatsgevonden en onderzoek heeft plaatsgevonden zal de Nationale ombudsman de registratie van deze zaak beoordelen.

Nu het AMK de zaak in het scenarioteam had ingebracht en informatie had ingewonnen diende er terugkoppeling naar de ouders plaats te vinden. Om dit te kunnen doen diende tot registratie van de zaak over te worden gegaan. De vraag was echter of het bewaren van de informatie nadat de melding was afgehandeld in dit geval nodig was.

6. In de brief waarmee verzoekers op de hoogte waren gesteld van de melding en de beslissing om geen nader onderzoek in te stellen werd geen informatie over de mogelijkheid om een verzoek tot vernietiging van de registratie in te dienen, verstrekt. De registratie van de persoonsgegevens en van de inhoud van de melding bij het AMK zouden zijn blijven bestaan, indien verzoekers niet zelf op het idee waren gekomen om een verzoek tot vernietiging van de registratie in te dienen. Dit is onjuist. Zoals Bureau Jeugdzorg aangaf moet bewaring van de gegevens het belang van het kind dienen. Als hier geen sprake van is behoeven de gegevens niet te worden bewaard. De mogelijkheid om vernietiging van de gegevens te vragen laat onverlet dat Bureau Jeugdzorg een eigen verantwoordelijkheid heeft om te bepalen of de gegevens bewaard moeten worden. Juist in deze zaak had het voor de hand gelegen als Bureau Jeugdzorg dit punt uit eigen beweging bij verzoekers had aangekaart.

Op dit punt is de gedraging niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van Het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling van Bureau jeugdzorg Noord-Brabant te Breda, is gegrond op het punt

van het onderzoek door het AMK wegens strijd met het vereiste van professionaliteit; ten aanzien van de informatieverstrekking en ten aanzien van de registratie wegens strijd met het vereiste van informatieverstrekking.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman geeft het AMK van Bureau Jeugdzorg in overweging om in geval van een melding van kindermishandeling buiten het gezin bij de schriftelijke berichtgeving aan de ouders geen gebruik te maken van de standaardbrief met bijgesloten folder, maar van een brief waaruit blijkt dat ouders niet als pleger worden gezien.

Onderzoek

Op 5 februari 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw A. en meneer V. te Breda, met een klacht over een gedraging van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling van Bureau jeugdzorg Noord-Brabant te Breda.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van Stichting Bureau Jeugdzorg Noord-Brabant, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd Stichting Bureau Jeugdzorg Noord-Brabant verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren.

Vervolgens werden verzoekers in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van Bureau Jeugdzorg gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen en aan te vullen.

Verzoekers gaven binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift aan de Nationale ombudsman van 4 februari 2008;
2. Brieven van 9 en 14 augustus 2007 van AMK aan verzoekers;

3. Brieven van 11 en 15 augustus 2007 van verzoekers aan AMK;
4. AMK dossier;
5. Brieven van 21 en 25 augustus 2007 en 2 september 2007 van verzoekers aan de klachtencommissie;
6. Uitspraak van de klachtencommissie van Bureau Jeugdzorg Noord-Brabant van 28 november 2007 met als bijlage het advies van Prof. P. Vlaardingerbroek;
7. Reactie op uitspraak van de klachtencommissie van de algemeen directeur van Bureau Jeugdzorg Noord- Brabant van 25 februari 2008 met advies van Prof. dr. J. Hermanns;
8. Reactie van 9 april 2009 van de algemeen directeur van Bureau Jeugdzorg Noord-Brabant.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Folder AMK

"

Wat doet het AMK?

Iedereen die vermoedt dat een kind mishandeld wordt, heeft het recht dat te melden aan het AMK: een docent, een politiefunctionaris, een verpleegkundige of een buurvrouw. Het is de taak van het AMK om deze melding te onderzoeken. Blijkt het kind inderdaad in de knel te zitten, dan organiseert het AMK hulp voor u of uw kind. Dit gebeurt zoveel mogelijk in overleg met u als ouders.

Kindermishandeling

Ongetwijfeld bent u geschrokken van het woord 'kindermishandeling'. Veel mensen denken dan aan volwassenen die hun kinderen met opzet slaan, schoppen of seksuele handelingen met hen verrichten. Dat is inderdaad kindermishandeling. Maar onder kindermishandeling valt veel meer. Bijvoorbeeld ook veel te weinig zorg aan een kind geven, schelden of een kind kleineren.

Bijna alle ouders willen goed voor hun kind zorgen, maar soms lukt dat niet. Het gaat het AMK er niet om ouders te 'straffen', maar om de situatie voor het kind beter te maken, het

liefst samen met de ouders.

Hoe loopt het onderzoek?

Na een geaccepteerde melding, stelt het AMK meestal een onderzoek in naar de situatie van uw gezin. Dat gebeurt zoveel mogelijk in alle openheid zodat u precies weet met wie het AMK gesproken heeft.

Melder

Natuurlijk wilt u weten wie uw kind bij het AMK gemeld heeft. Soms weet u dat al, omdat de melder zijn zorgen eerst met u besproken heeft. In andere gevallen is de melding buiten u om gebeurd en weet u nog van niets. U kunt dan aan het AMK vragen wie de melder is.

Heeft een beroepskracht (arts, leerkracht, hulpverlener) de melding gedaan, dan zal het AMK in de meeste gevallen zijn naam aan u bekend kunnen maken. Is de melding binnengekomen van een particulier, zoals een familielid of een buurman, dan mag het AMK zijn naam alleen aan u bekend maken als hij daar toestemming voor geeft. In sommige gevallen zult u er dus genoeg mee moeten nemen dat het AMK de naam van de melder niet prijsgeeft.

Gesprek met u

Het onderzoek van het AMK begint meestal met een gesprek met u. Dan worden de zorgen die de melder zich over uw kind maakt besproken en krijgt u de gelegenheid om daarop te reageren. In sommige gevallen spreekt het AMK echter eerst met de school of met de huisarts voordat contact met u wordt opgenomen.

Gesprek met uw kind

Soms wil het AMK ook met uw kind spreken; dat hangt af van zijn leeftijd en ook van de aard van de melding. Als uw kind 16 jaar of ouder is, dan is er in ieder geval altijd ook een gesprek met hem.

Gesprek met anderen

Tijdens het onderzoek praat het AMK ook met anderen die uw kind beroepshalve kennen, bijvoorbeeld met de leerkracht, de schoolarts, de huisarts of met de arts of de verpleegkundige van het consultatiebureau. Er wordt geen informatie aan particulieren, zoals burens of familieleden, gevraagd.

In principe krijgt u te horen met wie het AMK heeft gesproken en wat er uit deze gesprekken is gekomen. Maar ook nu geldt weer dat in sommige gevallen de naam van iemand waarmee gesproken is, niet bekend gemaakt mag worden.

Wat gebeurt er met de uitslag van het onderzoek?

Wel kindermishandeling

Wordt uit het onderzoek duidelijk dat er sprake is van kindermishandeling in uw gezin, dan zoekt het AMK naar goede hulpverlening. Vaak wordt dan eerst met u gezocht naar de achtergronden van de kindermishandeling. Misschien is de opvoedingstaak te zwaar voor u, wellicht bent u als kind vroeger zelf mishandeld of vraagt uw kind veel meer aandacht en zorg dan andere kinderen. Is eenmaal duidelijk waarom uw kind wordt mishandeld, dan kijkt het AMK welke hulp goed bij uw gezinssituatie past. Het AMK geeft deze hulp niet zelf, wel zorgt het er voor dat u de juiste hulp krijgt.

In ernstige gevallen is het AMK soms genoodzaakt de Raad voor de Kinderbescherming op de hoogte te stellen. Dit wordt alleen gedaan als het AMK van mening is dat hulpverlening niet voldoende is om de situatie voor uw kind te verbeteren of als u als ouders niet bereid bent om noodzakelijke hulp te accepteren.

Het AMK kan ook aangifte doen bij de politie. Dit gebeurt als politieonderzoek noodzakelijk is voor de veiligheid van uw kind.

Geen kindermishandeling

Als het AMK tot de conclusie komt dat in uw gezin geen sprake is van kindermishandeling, dan zal het AMK u dit zo spoedig mogelijk laten weten. Ook de mensen waarmee tijdens het onderzoek is gesproken, worden op de hoogte gesteld.

Twijfel

Soms wordt tijdens het onderzoek niet goed duidelijk wat er aan de hand is. In dat geval stopt de bemoeienis van het AMK met uw gezin. Wel wordt uw dossier bewaard om van deze gegevens gebruik te kunnen maken als er in de toekomst een nieuwe melding gedaan zou worden.

Uw rechten als ouder

Openheid

U hebt er als ouder recht op dat het AMK zo open mogelijk werkt: u moet weten dat er een melding is binnengekomen, dat het AMK een onderzoek instelt en wat het onderzoek heeft opgeleverd. Soms echter mag het AMK van deze openheid afwijken en - enige tijd - onderzoek doen zonder dat u dit weet.

Inzage in het dossier

U kunt het AMK verzoeken om u inzage te geven in het dossier dat over u en uw gezin gaat. Zo kunt u lezen welke informatie het AMK over u heeft vastgelegd.

Het AMK heeft het recht om u inzage in (delen van) het dossier te weigeren, als dit in het belang is van uw kind. Bevat het dossier privacygevoelige informatie over anderen, dan mag het AMK inzage van deze informatie eveneens weigeren. Dat geldt ook voor gegevens die kunnen leiden tot de identiteit van de melder, als deze voor u anoniem wil blijven.

Als uw kind 12 jaar of ouder is, dan heeft hij ook zelf inzagerecht. U hebt dan dus beiden het recht om het dossier in te zien. Vanaf 16 jaar oefent uw kind zijn inzagerecht zelfstandig uit. U hebt dan als ouders geen algemeen inzagerecht meer. U kunt alleen nog die gegevens inzien die op u zelf betrekking hebben.

Afschrift van het dossier

Als u inzagerecht hebt in bepaalde stukken, betekent dit dat u van deze stukken ook een kopie kunt opvragen. Het AMK kan u daarvoor administratiekosten in rekening brengen.

Wijziging van het dossier

Hebt u het dossier gelezen en staat er onjuiste informatie over u in, dan kunt u het AMK verzoeken om deze onjuiste gegevens te verbeteren, aan te vullen of te verwijderen.

U kunt alleen om een wijziging vragen als de feiten niet kloppen, zoals de namen van uw kinderen, uw adres, uw medische geschiedenis enzovoort.

Bent u het niet eens met oordelen die anderen over uw gezin geven en staat uw mening daarover nog niet in het dossier, dan kunt u het AMK vragen of er ook een verklaring van u in het dossier kan worden opgenomen, waarin u uitlegt welke bezwaren u tegen deze oordelen over u en uw gezin heeft.

Bewaren van het dossier

Het AMK is wettelijk verplicht het dossier over uw gezin tien jaar te bewaren of in elk geval te bewaren totdat het jongste kind in uw gezin achttien jaar wordt.

Klachtrecht

Vindt u dat u niet goed behandeld bent door een medewerker van het AMK, dan kunt u daarover een klacht indienen bij de klachtencommissie. U moet dan een brief schrijven waarin u uitlegt waarom u niet tevreden bent. Hoe dat precies moet, staat in de klachtenregeling, die u bij het AMK kunt opvragen. In de meeste gevallen is het verstandig om uw onvrede eerst te bespreken met de medewerker en/of met zijn leidinggevende. U kunt echter ook rechtstreeks contact met de klachtencommissie opnemen."

2. Wet op de Jeugdzorg

Artikel 1 onder p van de Wet op de Jeugdzorg

"In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

kindermishandeling: elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel".

Termijn protocol van handelen waar binnen ouders op de hoogte moeten worden gesteld van melding

Artikel 11

1. "Het fungeren als een advies- en meldpunt kindermishandeling houdt, onverminderd de taken van de raad voor de kindbescherming, de uitoefening van de volgende taken in:

- a. het naar aanleiding van een melding van kindermishandeling of een vermoeden daarvan, onderzoeken of sprake is van kindermishandeling;
- b. het beoordelen van de vraag of en zo ja tot welke stappen de melding van kindermishandeling of een vermoeden daarvan aanleiding geeft;
- c. het binnen het bureau jeugdzorg overdragen van een zaak ten behoeve van de uitvoering van de in artikel 5, eerste lid, bedoelde taak;
- d. het in kennis stellen van andere justitiële autoriteiten van kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de minderjarige dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft, daartoe aanleiding geeft;
- e. het op de hoogte stellen van degene die een melding heeft gedaan, van de stappen die naar aanleiding van de melding zijn ondernomen.

2. Het fungeren als advies- en meldpunt kindermishandeling houdt bovendien in het verstrekken van advies aan een persoon die een vermoeden van kindermishandeling heeft over de stappen die door hem in verband hiermee kunnen worden ondernomen en het zonodig ondersteunen daarbij."

Artikel 54

1. "Indien door de stichting bij de uitoefening van de taken, genoemd in artikel 11, eerste lid, persoonsgegevens worden verkregen bij anderen dan degene die het betreft, brengt zij

de betrokkene hiervan zo spoedig mogelijk, doch in ieder geval binnen vier weken na het moment van vastlegging van de hem betreffende gegevens, op de hoogte.

2. De in het eerste lid genoemde termijn kan telkens met ten hoogste twee weken worden verlengd, voor zover dit noodzakelijk is voor de uitoefening van de taken, genoemd in artikel 11, eerste lid, en dit noodzakelijk kan worden geacht om een situatie van kindermishandeling te beëindigen of een redelijk vermoeden van kindermishandeling te onderzoeken.

3. In afwijking van artikel 35 van de Wet bescherming persoonsgegevens kan een stichting de mededeling aan degene die het betreft dat ten aanzien van hem persoonsgegevens worden verwerkt achterwege laten voor zover dit noodzakelijk kan worden geacht om een situatie van kindermishandeling te beëindigen of een redelijk vermoeden van kindermishandeling te onderzoeken."